

Sprawozdanie za lata 2023-2024

Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU REWITALIZACJI
MIASTA KOSZALINA
NA LATA 2017-2026

KOSZALIN 2025

WYDZIAŁ WSPÓŁPRACY I STRATEGII
URZĘDU MIEJSKIEGO W KOSZALINIE

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Analiza wskaźnikowa	5
CEL STRATEGICZNY 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO OBSZARU REWITALIZACJI	5
WS1 Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1 tys. ludności [%]	6
WS2 Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym [%]	7
WS3 Wielkość zasiłków pomocy rodzinie w przeliczeniu na rodzinę [zł]	8
WS4 Poziom ubóstwa mierzony odsetkiem rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa [%]	8
WS5 Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym [%]	9
CEL STRATEGICZNY 2: OŻYWIENIE GOSPODARSTWA OBSZARU REWITALIZACJI	10
WG1 Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób [%]	10
WG2 Liczba mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą na 100 ludności [%]	11
WG3 Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności [%]	12
WG4 Odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych [%]	13
WG5 Średnia kwota podatku dochodowego od osób fizycznych w przeliczeniu na 1 podatnika [zł]	13
WG6 Średnia kwota podatku dochodowego od osób prawnych (należnego) w przeliczeniu na 1 podatnika [zł]	13
CEL STRATEGICZNY 3: PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ OBSZARU REWITALIZACJI	14
WPI1 Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r. [%]	14
WPI2 Liczba obiektów zabytkowych na 1 km ²	14
WŚ1 Skala przekroczeń stężeń średniorocznych B(a)P	15
WŚ2 Udział budynków pokrytych azbestem [%]	15
POSTĘP REALIZACJI ZADAŃ REWITALIZACYJNYCH WPISUJĄCYCH SIĘ W ZAŁOŻENIA GPR	16
W ramach Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego W LATACH 2023- 2024 zrealizowano m.in.:	16
INNE DZIAŁANIA MIASTA NA RZECZ REWITALIZACJI	18
Działalność rad osiedli:	18
Podsumowanie	20
SPIS WYKRESÓW:	21

Przedstawiony raport jest trzecim od uchwalenia w 2017 r. Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Koszalina na lata 2017-2026 dokumentem sprawozdawczym. Prezentuje on szczegółowo stopień wdrożenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z oceną stopnia realizacji celów strategicznych. Sprawozdanie obejmuje analizę danych za okres 2023-2024 pozyskanych wg stanu na koniec roku 2024. Dotychczas przeprowadzono monitoring obejmujący dane za okres 2017-2019, 2020-2021, zaś w 2022 roku przeprowadzono ewaluację Programu.

Monitorowaniem objęto główne cele strategiczne, tj.:

1. Aktywne społeczeństwo obszaru rewitalizacji,
2. Ożywienie gospodarcze obszaru rewitalizacji,
3. Przyjazna przestrzeń obszaru rewitalizacji

Analizie poddano 15 wskaźników zawartych w Programie, pozyskano dane dla 10 wskaźników. Z uwagi na brak możliwości wyodrębnienia danych dla obszaru rewitalizacji lub brak możliwości pozyskania danych w 5 wskaźnikach, umieszczono adnotację "brak możliwości wyodrębnienia danych dla obszaru rewitalizacji" lub „brak możliwości pozyskania danych”.

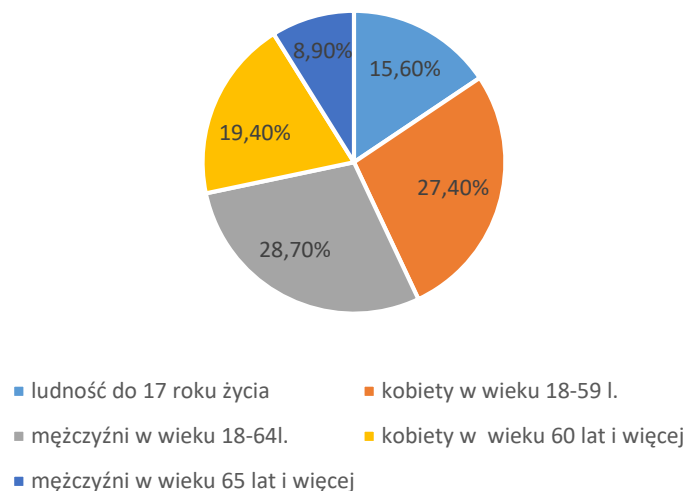
Wyznaczony obszar rewitalizacji, wg danych Urzędu Miejskiego z 2024 r. zamieszkiwany był przez ok. 23,9 tys. mieszkańców, zajmując obszar 4,77 km². W 2016 roku obszar ten liczył około 27,8 tys. mieszkańców, co oznacza znaczny, stały spadek liczby mieszkańców. Obliczenia te obarczone są pewnym błędem ze względu na poziom agregacji danych do poziomu całych ulic.

Na przestrzeni lat widoczny wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku osób w wieku przedprodukcyjnym, stanowi ważny element analizowanego obszaru, co wskazuje na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Osoby zamieszkujące ten obszar korzystają z pomocy społecznej, a 96,9 % z nich otrzymuje wsparcie z powodu ubóstwa.

Biorąc pod uwagę charakter rewitalizacji – jej kompleksowe podejście, które obejmuje nie tylko odnowę przestrzeni, ale także odbudowę więzi i relacji międzyludzkich – kluczowe znaczenie mają działania integrujące mieszkańców obszaru. Ważną rolę w tym procesie odgrywają projekty realizowane w ramach Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego, które z sukcesem są wdrażane na terenie objętym rewitalizacją.

Warto jednak podkreślić, że wiele z zaplanowanych do realizacji zadań, zarówno inwestycyjnych, jak i o charakterze miękkim, nie zostało wykonanych, z uwagi na brak odpowiednich środków.

Wykres 1: Struktura ludności obszaru rewitalizacji wg ekonomicznych grup wieku i płci, stan na dzień 31.12.2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Koszalinie

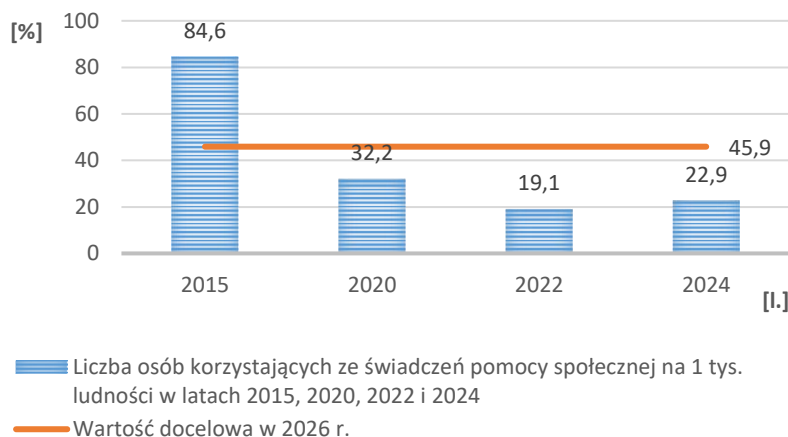
ANALIZA WSKAŹNIKOWA

CEL STRATEGICZNY 1: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO OBSZARU REWITALIZACJI

W obszarze rewitalizacji występuje wyjątkowo wysoka koncentracja negatywnych zjawisk oraz problemów społecznych. Na sytuację tę wpływają m.in. wysoki poziom bezrobocia, ubóstwo i przestępczość w tej części miasta. Realizowane działania mają na celu aktywizację społeczną i zawodową mieszkańców oraz poprawę dostępu do usług z zakresu kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

WS1 LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ NA 1 TYS. LUDNOŚCI [%]

Wykres 2: Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1 tys. ludności w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]

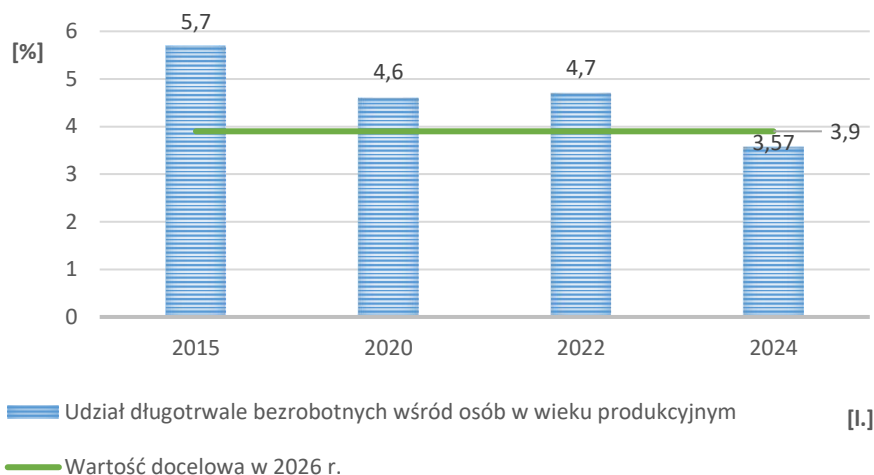

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z CUS w Koszalinie

Na obszarze rewitalizacji mieszka 23 979 osób, z czego ponad 55% stanowi ludność w wieku produkcyjnym, ponad 28% w wieku poprodukcyjnym, ponad 15% w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej). Ze świadczeń pomocy społecznej korzysta 550 osób, co stanowi ok. 2,3% ludności obszaru rewitalizacji. W odniesieniu do wartości bazowej nastąpił znaczący spadek liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, taka tendencja występuje nie tylko na obszarze rewitalizacji, ale również w całym mieście. W latach 2020 – 2024 wskaźnik ten utrzymywał się na zbliżonym poziomie.

WS2 UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH WŚRÓD OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM [%]

Wykres 3: Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]

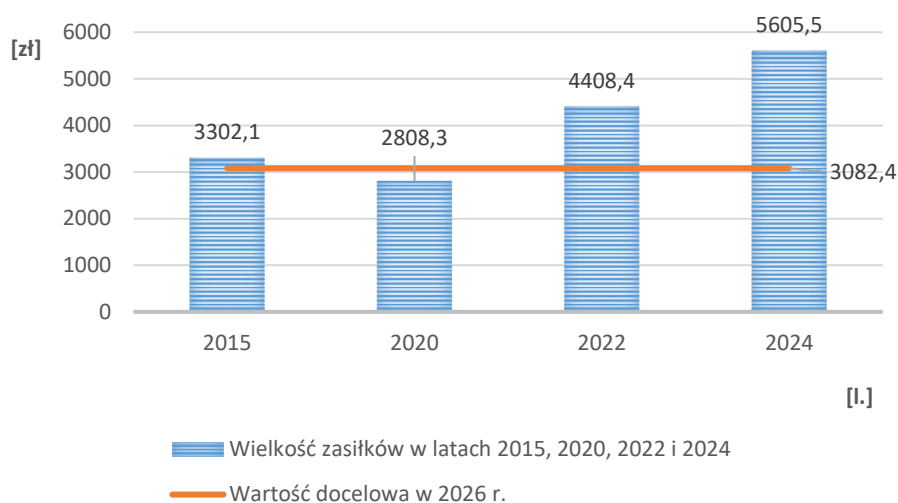

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Koszalinie

Na obszarze rewitalizacji łączna liczba osób bezrobotnych wynosiła 1 062, z czego 45,3% (481 osób) to osoby długotrwale bezrobotne. W ciągu ostatnich 9 lat ich udział wśród osób w wieku produkcyjnym (mężczyzn 18-64 lata oraz kobiet 18-59 lat) zmniejszył się o 2,1 punktu procentowego, osiągając oczekiwany poziom. Chociaż ten spadek jest pozytywnym wskaźnikiem poprawy sytuacji na rynku pracy, wciąż istnieje potrzeba dalszej pracy nad zmniejszeniem liczby osób długotrwale bezrobotnych. Istotnym krokiem w tym kierunku jest kontynuowanie działań wspierających aktywizację zawodową oraz adaptację osób w trudnej sytuacji do nowych wyzwań rynku pracy, z naciskiem na doskonalenie kwalifikacji i dostosowanie do zmieniających się potrzeb sektora.

WS3 WIELKOŚĆ ZASIŁKÓW POMOCY RODZINIE W PRZELICZENIU NA RODZINĘ [ZŁ]

Wykres 4: Wielkość zasiłków w przeliczeniu na rodzinę w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [zł]

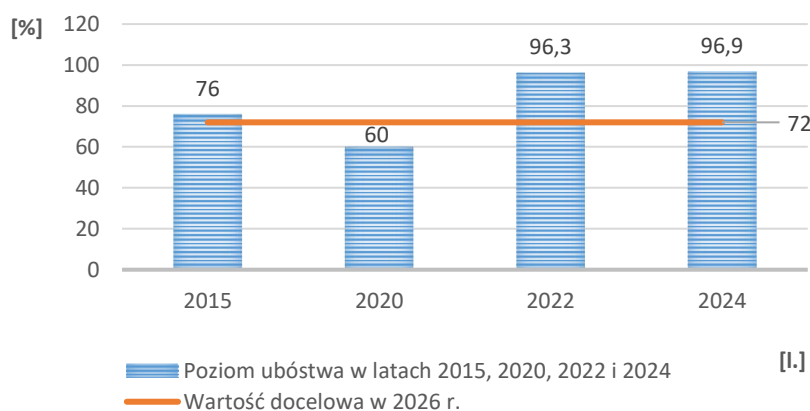

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z CUS Koszalin

Analiza wysokości świadczeń przyznanych rodzinom (WS3) wypłaconych w 2024 roku wykazała, że kwota zasiłków pomocy rodzinie na jedną rodzinę była wyższa niż wartość bazowa z 2015 roku. Zmiana ta jest wynikiem kilku czynników, w tym inflacji oraz rosnących kosztów życia, które wpłynęły na konieczność dostosowania wysokości świadczeń do aktualnych potrzeb rodzin. Ponadto, zmiany w polityce socjalnej oraz wprowadzenie nowych programów wsparcia mogły również przyczynić się do wzrostu kwoty zasiłków.

WS4 POZIOM UBÓSTWA MIERZONY ODSETKIEM RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU UBÓSTWA [%]

Wykres 5: Poziom ubóstwa mierzony odsetkiem rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]

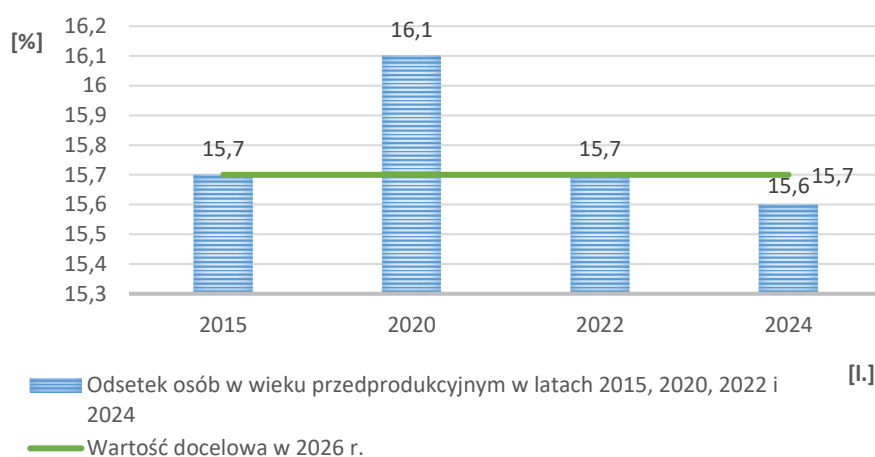

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z CUS Koszalin

Zjawisko ubóstwa i jego skala są mierzone poprzez liczbę osób korzystających z pomocy społecznej z powodu trudnej sytuacji materialnej. Nastąpił wzrost beneficjentów pomocy społecznej w porównaniu do ostatniego okresu sprawozdawczego, z 485 na 550, a 96,9 % z nich korzysta ze świadczeń z powodu złej sytuacji finansowej i jest to znaczący wzrost względem roku bazowego (o 20,9 p.p.). Dodatkowo, poziom ubóstwa pozostaje nadal wysokim problemem, który w dużej mierze jest wynikiem nierówności dochodowych, rosnących kosztów życia oraz zmieniających się warunków gospodarczych, które utrudniają wielu rodzinom poprawę ich sytuacji materialnej.

WS5 ODSETEK OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM [%]

Wykres 6: Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]

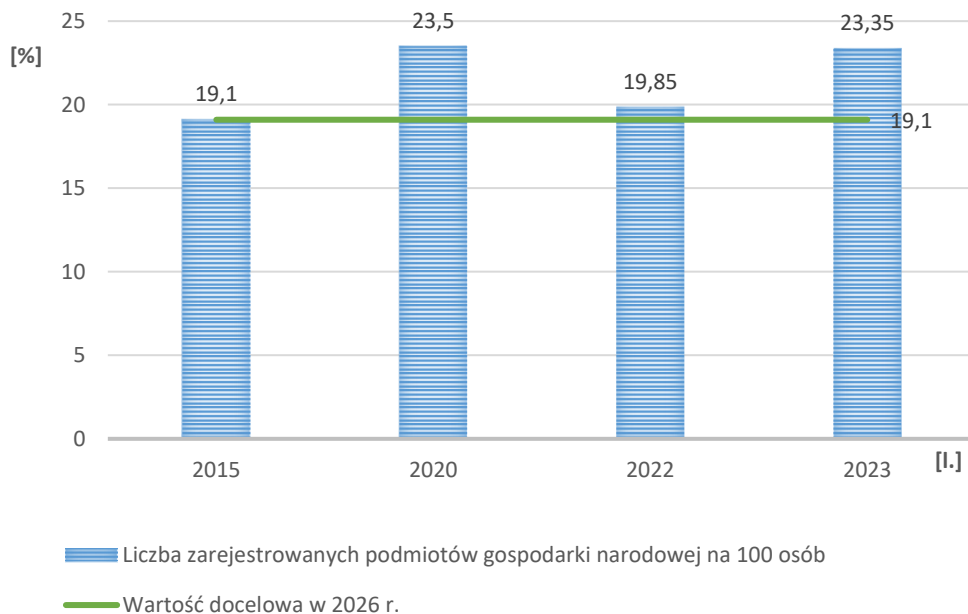
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Koszalinie

Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w liczbie mieszkańców ogółem jest kluczowym wskaźnikiem rozwoju demograficznego, który pozwala ocenić proporcje tej grupy (0-17 lat) w stosunku do innych grup wiekowych. Im wyższy udział osób w wieku przedprodukcyjnym, tym korzystniejsza struktura ekonomiczna społeczeństwa. Struktura wiekowa ludności dostarcza również informacji w zakresie zapotrzebowania na różnego rodzaju świadczenia, w tym socjalne (takie jak emerytury i częściowo renty) oraz świadczenia zdrowotne. Na obszarze rewitalizacji odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym nieznacznie spadł, osiągając na koniec 2024 roku wartość 15,61%.

CEL STRATEGICZNY 2: OŻYWIENIE GOSPODARCZE OBSZARU REWITALIZACJI

WG1 LICZBA ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ NA 100 OSÓB [%]

Wykres 7: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób w latach 2015, 2020, 2022 i 2023 [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

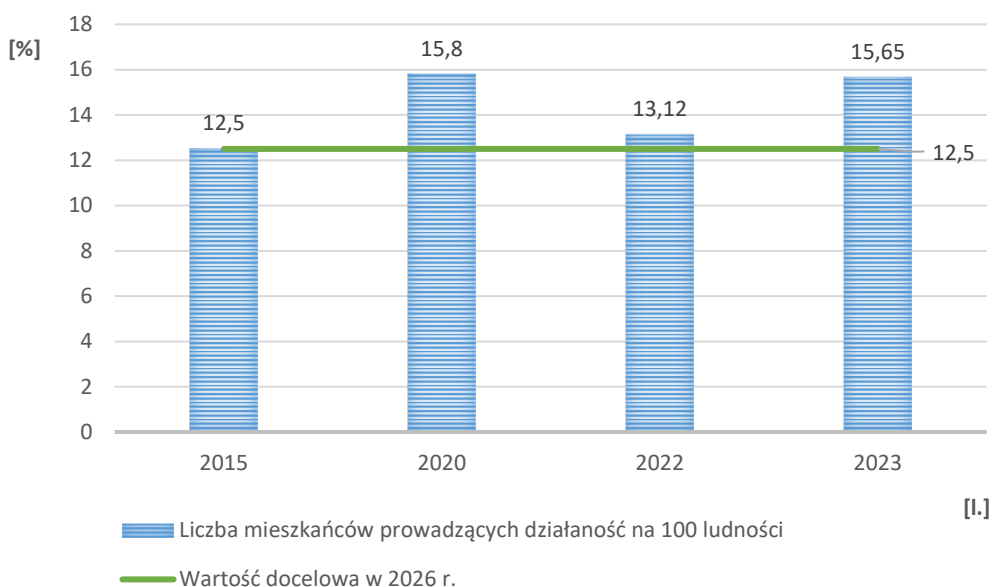
Podmiot gospodarki narodowej to zarówno osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, jak i osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą. Na dzień 31 grudnia 2023 roku (wg danych GUS) na obszarze rewitalizacji zarejestrowanych było 5600 podmiotów gospodarki narodowej. Wskaźnik WG1, który mierzy liczbę zarejestrowanych podmiotów na 100 osób, wynosi 23,35%. Od 2015 roku wartość tego wskaźnika wzrosła o 4,2 punktu procentowego.

Taki wzrost wskazuje na zwiększoną aktywność gospodarczą w obszarze. Jest to również oznaka rosnącej atrakcyjności obszaru zarówno dla lokalnych przedsiębiorców, jak i potencjalnych inwestorów. Zwiększona liczba firm może sprzyjać tworzeniu nowych miejsc pracy oraz wzrostowi innowacyjności i konkurencyjności w gospodarce lokalnej, wzmacniając potencjał całego obszaru.

Brak możliwości pozyskania danych za 2024 r.

WG2 LICZBA MIESZKAŃCÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ NA 100 LUDNOŚCI [%]

Wykres 8: Liczba mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą na 100 ludności w latach 2015, 2020, 2022 i 2023 [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

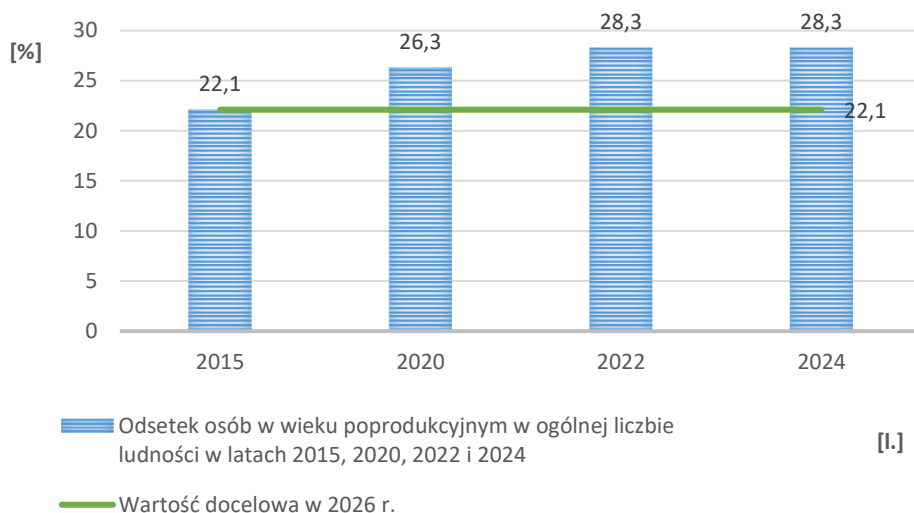
Na obszarze objętym rewitalizacją działalność gospodarczą prowadzi 3752 mieszkańców. Wskaźnik WG2, określający liczbę osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców tego terenu, wynosi 15,65 %. Wartości wskaźników WG1 i WG2 mogą świadczyć o wysokim stopniu przedsiębiorczości wśród lokalnej społeczności oraz kondycji miejscowych firm. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowią aż 67% ogólnej liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON. Dane te pochodzą z rejestru prowadzonego przez Urząd Statystyczny w Szczecinie.

Wskaźniki te są istotnym miernikiem nie tylko aktywności gospodarczej, ale także rozwoju lokalnych przedsiębiorstw i ich zdolności do adaptacji w dynamicznie zmieniającym się środowisku gospodarczym. Można zauważyć, że rewitalizacja tego obszaru przyczynia się do ożywienia lokalnej gospodarki, a rosnący odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą może być efektem poprawy warunków sprzyjających przedsiębiorczości.

Brak możliwości pozyskania danych za 2024 r.

WG3 ODSETEK OSÓB W WIEKU POPRODUKCYJNYM W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI [%]

Wykres 9: Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]

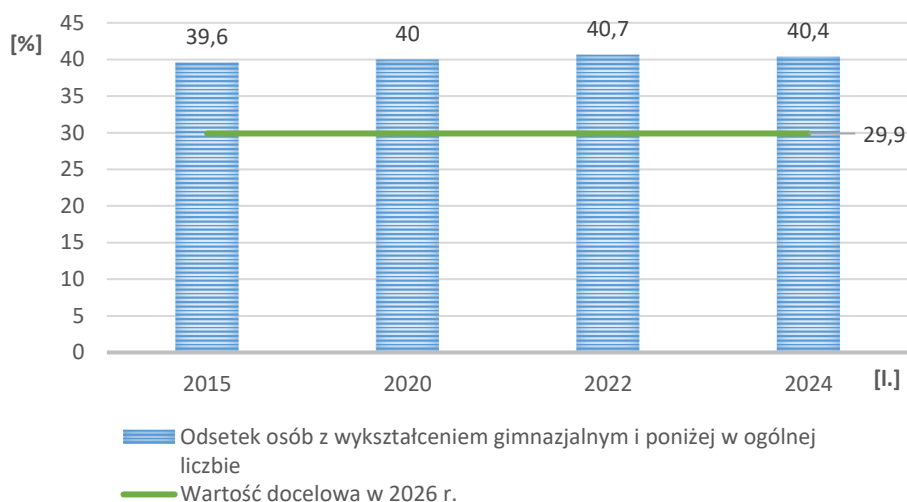

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Koszalinie

Zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i w Koszalinie zachodzą niekorzystne zmiany demograficzne, polegające na systematycznym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz równoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Starzenie się społeczeństwa staje się coraz bardziej widoczne i odczuwalne. Na koniec 2024 roku odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności wyniósł 28,3%, co stanowi wzrost o ponad 6 punktów procentowych w porównaniu do wartości oczekiwanej. Proces starzenia społeczeństwa stawia przed samorządami nowe wyzwania, takie jak eliminowanie barier infrastrukturalnych utrudniających poruszanie się w przestrzeni publicznej i obiektach użyteczności publicznej, zapewnienie odpowiedniej opieki społecznej i medycznej dla osób starszych, a także tworzenie miejsc sprzyjających aktywizacji emerytów i ich większemu zaangażowaniu w życie lokalnej społeczności.

WG4 ODSETEK OSÓB Z WYKSZTAŁCENIEM GIMNAZJALNYM LUB PONIŻEJ W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH [%]

Wykres 10: Odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Koszalinie

Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym zmniejszyła się w porównaniu do roku 2022, w tym w obszarze rewitalizacji do 429 osób, jednakże jest nadal wysoka. Na koniec 2024 roku stanowiły one około 40% ogółu bezrobotnych z tego obszaru (1 062 osoby). Najbardziej dotknięte tym problemem są tereny osiedli Śródmieście i Tysiąclecia, gdzie wskaźnik bezrobocia jest najwyższy. Wciąż jednak pozostaje to istotnym wyzwaniem w kontekście dalszej poprawy sytuacji na rynku pracy, szczególnie w rejonach rewitalizowanych, gdzie potrzeba działań mających na celu podniesienie kwalifikacji mieszkańców i zwiększenie ich szans na zatrudnienie jest najwyższa. Warto inwestować w programy wsparcia edukacyjnego i zawodowego, które umożliwią skuteczniejszą integrację tych osób z rynkiem pracy.

WG5 ŚREDNIA KWOTA PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB FIZYCZNYCH W PRZELICZENIU NA 1 PODATNIKA [Zł]

Wartość bazowa w 2015 r. – 2.410,30 zł

Wartość wg stanu na 31.12.2020 r. – brak danych

Wartość wg stanu na 31.12.2022 r. – brak danych

Wartość wg stanu na 31.12.2024 r. – brak danych

Wartość docelowa w 2026 r.- oczekiwana zmiana – 3.131,30 zł

Brak możliwości pozyskania danych dla obszaru rewitalizacji.

WG6 ŚREDNIA KWOTA PODATKU DOCHODOWEGO OD OSÓB PRAWNYCH (NALEŻNEGO) W PRZELICZENIU NA 1 PODATNIKA [Zł]

Wartość bazowa w 2015 r. – 2.752,70 zł

Wartość wg stanu na 31.12.2020 r. – brak danych

Wartość wg stanu na 31.12.2022 r. – brak danych

Wartość wg stanu na 31.12.2024 r. – brak danych

Wartość docelowa w 2026 r.- oczekiwana zmiana – 3.562,00zł

Brak możliwości pozyskania danych dla obszaru rewitalizacji.

CEL STRATEGICZNY 3: PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ OBSZARU REWITALIZACJI

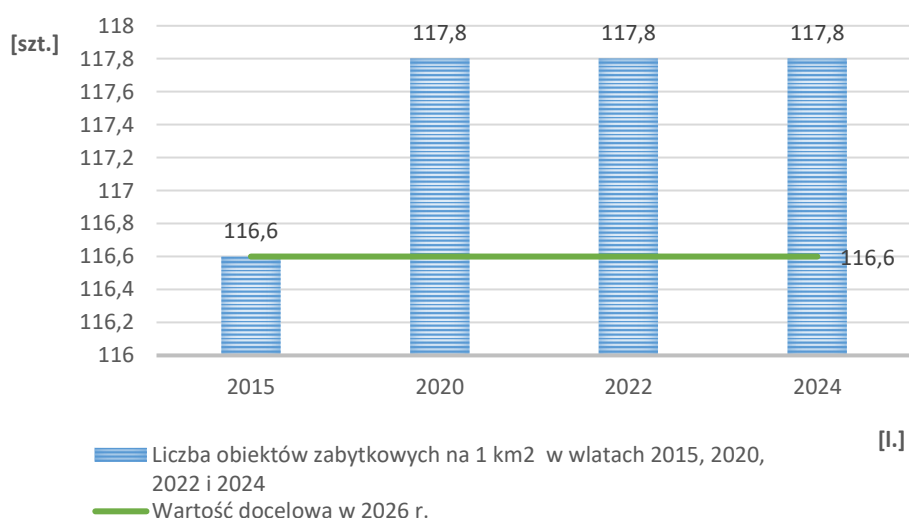
WPI1 UDZIAŁ BUDYNKÓW MIESZKALNYCH WYBUDOWANYCH PRZED 1970 R. [%]

Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r. na koniec 2022 roku utrzymywał się na tym samym poziomie, co wartość bazowa, czyli 72,4 %, a wartość docelowa w 2026 r. to spadek lub utrzymanie tej wartości. Budynki znajdujące się w obszarze rewitalizacji podlegają modernizacji, w miarę możliwości finansowych.

Brak możliwości pozyskania danych za 2024 r. W ubiegłych latach wskaźnik ten określany był w oparciu o ujawniony w ewidencji gruntów i budynków rok zakończenia budowy. Zgodnie z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2024 r., poz. 219) rok zakończenia budowy nie jest daną ewidencyjną i nie podlega ujawnieniu bazie danych EGiB. W 2024 roku zakończone zostały prace informatyczne dostosowujące dane ewidencyjne do obowiązujących przepisów i nie ma możliwości ustalenia wartości tego wskaźnika jak w dotychczasowy sposób.

WPI2 LICZBA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH NA 1 KM²

Wykres 11: Liczba obiektów zabytkowych na 1 km² w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [szt.]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Architektury i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Koszalinie

Rewitalizowane obszary to przede wszystkim tereny charakteryzujące się wysokimi walorami kulturowymi oraz zabytkową strukturą, zlokalizowane w rejonie śródmieścia, a także w obrębie osiedli Tysiąclecia i Wspólny Dom. Na dzień 31 grudnia 2024 roku wskaźnik liczby obiektów zabytkowych na 1 km² wynosił 117,8, co stanowi wzrost o 1,2 punktu procentowego w porównaniu do roku 2015. W latach 2023-2024 nie dokonano żadnych zmian w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Koszalina – nie dodano nowych obiektów ani nie usunięto żadnych dotychczas ujętych.

WŚ1 SKALA PRZEKROCZEŃ STĘŻEŃ ŚREDNIOROCZNYCH B(A)P

Wartość bazowa w 2015 r.- 4,55

Wartość wg stanu na 31.12.2020 r. – brak danych

Wartość wg stanu na 31.12.2022 r. – brak danych

Wartość wg stanu na 31.12.2024 r. – brak danych

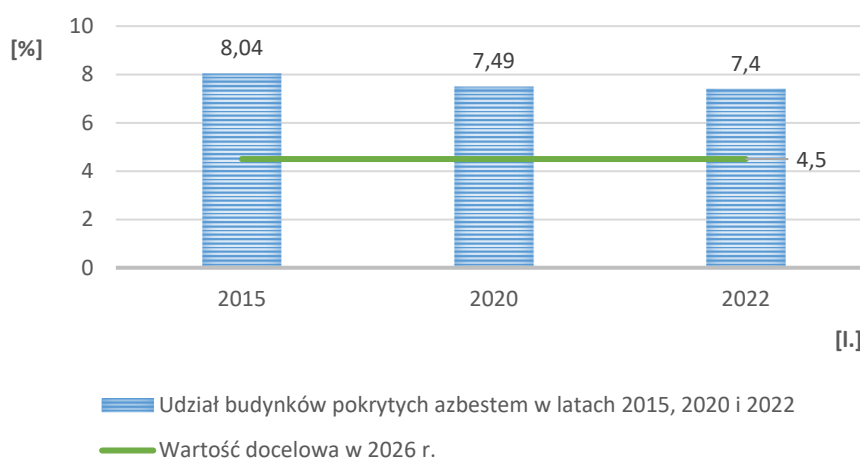
Brak możliwości pozyskania danych za 2024 r

Wartość docelowa w 2026 r.- oczekiwana zmiana – 3,09

Kryterium oceny jakości powietrza pod kątem zanieczyszczenia benzo(a)pirenem zawartym w pyłe zawieszonym PM10 stanowi poziom docelowy określony dla stężeń średniorocznych, wynoszący 1 ng/m^3 . W roku 2023 badania jakości powietrza pod kątem zanieczyszczenia benzo(a)pirenem w pyłe zawieszonym PM10 były prowadzone na 8 stanowiskach w województwie. Ocena wyników pomiarów benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 wykazała, że na żadnym stanowisku pomiarowym zlokalizowanym na obszarze województwa zachodniopomorskiego, nie został przekroczony poziom docelowy określony pod kątem ochrony zdrowia ludzi. Wszystkie 3 strefy: aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin oraz strefa zachodniopomorska otrzymały klasę A w ocenie dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 ze względu na kryterium stężeń średniorocznych. Stacja pomiarowa w Koszalinie nie odnotowała przekroczenia stężeń średniorocznych enzo(a)pirenu w roku 2023. W porównaniu do roku 2022 wyniki pomiarów wykazały tendencję spadkową (poniższe dane dotyczą roku 2023 i pochodzą z Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim opublikowanej przez GIOŚ).

WŚ2 UDZIAŁ BUDYNKÓW POKRYTYCH AZBESTEM [%]

Wykres 12: Udział budynków pokrytych azbestem w latach 2015, 2020 i 2022 [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miejskiego w Koszalinie

Azbest jest substancją o udowodnionym działaniu rakotwórczym, powoduje też pylicę azbestową czy choroby opłucnej. Azbest występuje w powietrzu w niebezpiecznej formie mikroskopijnych włókien, przyczynia się do długotrwałego i utajonego rozwoju chorób, a jego szkodliwość jest często bagatelizowana. Był używany w budownictwie przede wszystkim do produkcji dachów (w latach 70. był tzw. boom na dachy z eternitu, które zawierały azbest), a także rur, elementów elewacji i innych. Produkcja wyrobów azbestowych została zakazana w Polsce ustawą o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z zapisami ustawy do 28 września 1998 r. zakończono m.in. produkcję płyt azbestowo-cementowych, a od 28 marca 1999 r. w naszym kraju obowiązuje zakaz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest. W krajach Unii Europejskiej całkowity zakaz stosowania azbestu został wprowadzony 1 stycznia 2005 r. W obszarze rewitalizacji udział budynków pokrytych azbestem zmniejszył się z 8,04 % w 2015 roku do 7,40 % na koniec 2022 roku.

Brak możliwości pozyskania danych za 2024 r.

POSTĘP REALIZACJI ZADAŃ REWITALIZACYJNYCH WPISUJĄCYCH SIĘ W ZAŁOŻENIA GPR

Na obszarze rewitalizacji obserwuje się ponadto aktywność mieszkańców związaną z udziałem w Koszalińskim Budżecie Obywatelskim. W latach 2023- 2024 przeznaczono do realizacji lub zrealizowano projekty wymienione poniżej. Mają one różnorodny charakter – choć przede wszystkim są to projekty ściśle inwestycyjne, polegające na poprawie jakości przestrzeni osiedlowej, zagospodarowaniu i zazielenianiu terenów wspólnych (placów zabaw, miejsc do odpoczynku). Wybrane przedsięwzięcia wpisują się w realizację GPR oraz są komplementarne do jego zadań.

W RAMACH KOSZALIŃSKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO W LATACH 2023- 2024 ZREALIZOWANO M.IN.:

OS. WSPÓLNY DOM

Edycja 2023:

- **„Modernizacja dróg w Koszalinie” - 724 290 zł**

Ul.: Podgórna, Zgody, Ogińskiego, Szczecińska (od wiaduktu do ronda), Norwida, Hołdu Pruskiego, Konstytucji 3 Maja (na całej długości), Gierczak, Parking przed Związkowcem Zwycięstwa 137/139, Rodła - chodnik na przeciwko przedszkola, Tradycji - chodnik naprzeciwko bloku 3-5, Szarych Szeregów.

- **Czyste osiedle „Wspólny Dom” - 79 974,60 zł**

Projekt zakłada zakup i montaż śmietników na Osiedlu Wspólny Dom.

Edycja 2024:

- **Ławki na Osiedlu Wspólny Dom - 69 995,44 zł**

Projekt zakłada ustawienie ławek z oparciem oraz z wbudowanymi donicami kwiatowymi wzdłuż ulicy Zwycięstwa.

OS. LECHITÓW

Edycja 2023:

- **Modernizacja chodnika między ul. Kolejową 15-23 a ul. Kolejową 25-33 oraz ul. Kolejową 25-33 a ul. Kolejową 35-43 w Koszalinie - 97 822,75 zł**

Modernizacja chodnika pomiędzy blokami ulicy Kolejowej 15-23, 25-33, 35-43. Projekt zakłada rozebranie dwóch istniejących chodników, krawężników, obrzeży oraz uzupełnienie terenu o brakujący chodnik, w miejscu starego chodnika ułożona zostanie kostka brukowa (szara i czerwona), krawężniki i obrzeża. Dodatkowo ustawione zostaną ławki i kosze na śmieci.

Edycja 2024:

- **Plac zabaw "Kolejowa Przystań" - 111 289,31 zł**

wyposażenie w urządzenie ACTIVE oraz tablicę regulaminową

OS. NOWOBRAMSKE

Edycja 2023:

- **Plac zabaw dla dzieci ul. Rzemieśnicza 8-8i - 105 373,59 zł**

Realizacja zadania polegającego na powiększeniu terenu, odnowieniu ogrodzenia oraz dostosowaniu placu do potrzeb dzieci w wieku 3 - 12 roku życia - istniejący teren zielony pomiędzy Przedszkolem nr 10 a blokiem przy ul. Rzemieśniczej nr 8.

W przypadku osiedli Nowobramskie oraz Na Skarpie wszystkie złożone przez mieszkańców projekty osiedlowe zostały ocenione negatywnie, dlatego mieszkańcy nie mieli możliwości oddania swojego głosu na projekty z tej kategorii.

OS. ŚRÓDMIEŚCIE

Edycja 2023:

- **Rewitalizacja podwórka ul. Zawiszy Czarnego nr 6, 8, 10, Młyńska 17 oraz Marii Ludwiki - 163 644,38 zł**

Dokończenie rozpoczętej w 2019 r. inwestycji w zakresie:

- wyznaczenie miejsc parkingowych
- utworzenie terenu z odwodnieniem.

Edycja 2024:

- **Śródmieście odNowa - 75 307,94 zł**

W ramach projektu zostanie wykonane ułożenie i poszerzenie chodnika przy bloku Słowackiego 1-3.

OS. TYSIĄCLECIA

Edycja 2023:

- **Bałtycka od nowa - STAWIAMY NA PARKING!** Poprawa infrastruktury i wyglądu osiedla przy "trzynastoklatkowcu".

Projekt zakładał stworzenie parkingu na ok.17 miejsc, ustawienie dodatkowego oświetlenia, posadzenie drzew i krzewów.

Edycja 2024:

- **Bałtycka od nowa – BEZPIECZNE SCHODY! - 61 564,06 zł**

Projekt zakładał wyremontowanie schodów i podejść do bloku.

INNE DZIAŁANIA MIASTA NA RZECZ REWITALIZACJI

Gmina Miasto Koszalin w partnerstwie z Fundacją „Zdążyć z Miłością” realizuje ważny projekt, którego celem jest utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej dedykowanego osobom z niepełnosprawnościami. To krok ku lepszej przyszłości dla wszystkich mieszkańców, którzy zasługują na pełne uczestnictwo w życiu zawodowym i społecznym. Projekt pn. **„Zakład Aktywności Zawodowej w Koszalinie – szansą na integrację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnościami”** uzyskał dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego na lata 2021-2027 w wysokości 5 275 919,70 zł. Okres realizacji projektu: 01.10.2024 r. – 30.09.2027 r.

DZIAŁALNOŚĆ RAD OSIEDLI:

Rady Osiedli skupiają lokalnych aktywistów, animatorów kultury i sportu, liderów społecznych. Na terenie objętym Programem dość aktywnie działają Rady osiedlowe, dbając o rozwój i jakość przestrzeni, jak i bogatą ofertę imprez plenerowych, eventów, konkursów skierowanych do różnych grup wiekowych.

Wśród najbardziej aktywnych Rad Osiedli są:

1. RO Tysiąclecia

W 2023 roku zrealizowano inwestycję - "Remont chodnika na dz. Nr 609/19 obr.0015 przy ul. Władysława IV wraz z odwodnieniem, oświetleniem". Ponadto odbyły się m.in.: Konkurs "Najładniejszy balkon i ogród przydomowy", Dzień Dziecka, Dzień Seniora czy Spotkanie świąteczne.

W 2024 roku zaś przeprowadzono inwestycję pn. "Modernizacja chodnika przy ul. Budowniczych 21-29". Odbyły się następujące imprezy: Konkurs "Najładniejszy balkon i ogródek przydomowy", Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Dziecka czy Dzień Seniora.

2. RO Śródmieście

W 2023 roku zrealizowano inwestycję pn. "Rewitalizacja podwórza przy ul. Zawiszy Czarnego 6-8-10 / Młyńskiej 17 / Marii Ludwika".

Ponadto odbyły się następujące imprezy: Konkurs piosenki wiosennej "Śpiewajmy radośnie o wiosnie", Konkurs plastyczny "Powrót mojej rodziny", Piknik rodzinny z okazji Dnia Matki i Dnia Dziecka, Turniej szachowy dla dzieci i młodzieży, Festyn "Żegnaj lato- Witaj jesień", Konkurs "Optymistyczna Biesiada", Konkurs "Ojcowie Niepodległości", Konkurs "Mikołaj w oczach dziecka" dla dzieci przedszkolnych.

W 2024 roku zrealizowano inwestycje: "Rewitalizacja podwórza przy ul. Zawiszy Czarnego 6-8-10 / Młyńskiej 17 / Marii Ludwika" oraz "Naprawa nawierzchni chodnika przy śmietniku przy ul. Zwycięstwa 83-87". Ponadto odbyły się następujące imprezy: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Walentynek, Konkurs "Śpiewamy radośnie o wiosnie" dla dzieci i młodzieży, Konkurs "Koszyczek Wielkanocny", Dzień kobiet, Festyn "Żegnaj lato- Witaj jesień", Konkurs "Poszukiwacze Skarbów", Turniej szachowy dla dzieci i młodzieży, Konkurs Wiedzy o Polsce dla młodzieży, Koncert muzyczny z okazji Dnia Niepodległości, Konkurs "Świąteczna choinka" dla dzieci przedszkolnych, Wigilia dla Seniorów.

3. RO Wspólny Dom:

W 2023 roku zrealizowano inwestycję - "Chodnik między ul. Szymanowskiego a ul. Matejki". A także zorganizowano imprezy: Festyn rodzinny przy Szkole Podstawowej nr 10 w Koszalinie czy Wigilia dla mieszkańców Osiedla.

W 2024 roku podjęto się realizacji następujących zadań: "Modernizacja chodnika wzdłuż bloku przy ul. Sygietyńskiego1-7", "Zakup wraz z montażem śmietników na Osiedlu", "Zakup wraz z montażem ławek przy ul. Piłsudskiego (od skrzyżowania ul. Traugutta / ul. Chałubińskiego)". Zorganizowano następujące wydarzenia: Festyn rodzinny przy Szkole Podstawowej nr 10 w Koszalinie, Wigilia dla mieszkańców Osiedla.

Ponadto :

4. RO Lechitów:

Zadania inwestycyjne:

2023:

1. "Modernizacja chodnika - łącznik między trawnikami przy Fabryce Lodów JAŚ i sklepem Lidl"
2. "Modernizacja chodnika przy wejściu na plac zabaw "Trzy Misie" od ul. Poprzecznej 28A-26B"
3. "Modernizacja chodnika przy szczycie budynku przy ul. Lutyków 27E w kierunku do śmietnika"
4. "Modernizacja chodnika przy szczycie budynku ul. Kolejowa 45 wraz z łącznikiem do parkingu oraz chodnika przy szczycie budynku ul. Kolejowa 57"
5. "Modernizacja chodnika przy szczycie budynku Krakusa i Wandy 1-9"

2024:

1. "Modernizacja chodnika przy placu zabaw Trzy Misie" w kierunku sklepu spożywczego "Rybak" przy ul. Lechicka 41"

6. RO Nowobramskie:

Zadania inwestycyjne:

2023:

1. "Chodnik przy ul. Morskiej od nr 75 do nr 99"
2. "Utrzymanie zieleni i geometria drzewostanu przy ul. Jana z Kolna"
3. „Remont placu zabaw przy ul. Wróblewskiego 7 / Barlickiego 2-16”

2024:

1. "Chodnik przy ul. Morskiej od nr 75 do nr 99"
2. "Remont cząstkowy chodnika przy ul Jana z Kolna 22-38"

Szereg podejmowanych działań ma charakter cykliczny, na trwałe wpisała się w kalendarz wydarzeń danego osiedla. Organizowane festyny, atrakcje czy konkursy stanowią najlepszy sposób scalania i wzmacniania więzi społecznych, przynosząc trwałe efekty na obszarze Miasta objętym rewitalizacją.

Rewitalizacja to proces, który wymaga ciągłego monitorowania i dostosowywania działań, by skutecznie wspierać lokalną społeczność w jej rozwoju. Analiza wskaźników monitorujących postępy realizacji Programu Rewitalizacji wskazuje, że sytuacja mieszkańców obszaru rewitalizacji od lat utrzymuje się na stałym poziomie. Wśród pozytywnych aspektów, które świadczą o aktywności lokalnej społeczności, warto zauważyć utrzymującą się liczbę firm działających w tym obszarze oraz wysoki wskaźnik osób prowadzących własną działalność gospodarczą.

Zmiany w sytuacji gospodarczej przyczyniają się do poprawy warunków materialnych mieszkańców, niemniej jednak, dane pokazują, że większość beneficjentów pomocy korzysta z niej z powodu ubóstwa (96,9 %). Pomimo bogatej oferty wsparcia dla osób bezrobotnych, liczba osób długotrwale bez pracy oraz osób z niższym poziomem wykształcenia nie zmienia się znacząco, co wskazuje na wyzwania w aktywizowaniu tych grup społecznych.

Na terenie rewitalizowanego obszaru szczególnie widoczny jest proces starzenia się społeczeństwa, gdzie osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 28,3% mieszkańców. Warto jednak zauważyć, że te dane są spójne z trendami ogólnomiejskimi i krajowymi, wskazującymi na powszechnie obserwowaną tendencję starzenia się populacji. Jest to zjawisko, które wymaga uwzględnienia w planowaniu dalszych działań rewitalizacyjnych, zarówno pod kątem infrastruktury, jak i oferty społecznej, by sprostać potrzebom rosnącej grupy seniorów. Warto również zastanowić się, jak integracja osób starszych w życie lokalne może stać się elementem wzmacniającym spójność społeczną w rewitalizowanej przestrzeni. W latach 2015-2024 dostrzegalna jest poprawa estetyki obszaru, chociaż niektóre negatywne zjawiska społeczne nadal pozostają obecne. Warto jednak zauważyć, że mieszkańcy wykazują coraz większe zaangażowanie, co szczególnie widać w ich aktywności związanej z Budżetem Obywatelskim. Przemiany w obszarze rewitalizacji są wyraźne, ale realizatorzy Programu napotykają na wyzwanie, jakim jest sprostanie rosnącym wymaganiom, aby w pełni zrealizować zamierzoną wizję tego terenu. Chociaż postępy są widoczne, rewitalizacja to proces długoterminowy, który wymaga nie tylko środków finansowych, ale także konsekwentnej współpracy różnych grup – zarówno społeczności lokalnej, jak i instytucji publicznych. Ważne jest, aby wciąż dostrzegać potrzeby mieszkańców i adaptować działania do zmieniającej się rzeczywistości, by rewitalizowany obszar stał się miejscem, które w pełni odpowiada na oczekiwania i aspiracje wszystkich zainteresowanych. Celem modelowej rewitalizacji jest skuteczne wyprowadzenie obszarów zdegradowanych z kryzysu, przy jednoczesnym włączeniu różnych grup interesariuszy – mieszkańców, władz samorządowych, właścicieli nieruchomości, organizacji społecznych oraz partnerów gospodarczych. Każda inicjatywa angażująca lokalną społeczność przyczynia się do realizacji założonych celów rewitalizacji, wzmacniając poczucie odpowiedzialności i wspólnoty. Zmiany w takich obszarach są możliwe tylko wtedy, gdy proces rewitalizacji jest prowadzony w sposób zintegrowany, uwzględniający potrzeby wszystkich stron i dający im realny wpływ na kształt przyszłości ich otoczenia.

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1: Struktura ludności obszaru rewitalizacji wg ekonomicznych grup wieku i płci, stan na dzień 31.12.2024 r.	5
Wykres 2: Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1 tys. ludności w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]	6
Wykres 3: Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]	7
Wykres 4: Wielkość zasiłków w przeliczeniu na rodzinę w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [zł]	8
Wykres 5: Poziom ubóstwa mierzony odsetkiem rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]	8
Wykres 6: Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]	9
Wykres 7: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób w latach 2015, 2020, 2022 i 2023 [%]	10
Wykres 8: Liczba mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą na 100 ludności w latach 2015, 2020, 2022 i 2023 [%]	11
Wykres 9: Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]	12
Wykres 10: Odsetek osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [%]	13
Wykres 11: Liczba obiektów zabytkowych na 1 km ² w latach 2015, 2020, 2022 i 2024 [szt.]	14
Wykres 12: Udział budynków pokrytych azbestem w latach 2015, 2020 i 2022 [%]	15